

Brīvība un Daugava

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS JĒKABPILS UN KRUSTPILS RAJONU
KOMITEJU UN RAJONU DARBAĻAUZU DEPUTĀTU PADOMJU ORGĀNS

Nr. 29 (2667)
22. gads

Ceturtdien,
1962. gada 8. martā

Maksā
2 kap.

Skaista tu esi, padomju sieviete!

Sodien tu pamodies ar priecīgāku sajūtu nekā citrīt. Un kā gan tas lai būtu citādi. Si ir tava diena, strādānece, kolhozniece, skolotāja vai ārste, bet ar vienu vārdu — dzīves celtniece, māte, māsa, mīļotā... Tu piesteidzies pie gaišā loga un ziņkāri pavēries rīta ainavā. Marts sveic ar baltu, pūkainu sniega villaini, sarmas sidrabotu mirdzi, un tu saviļņota, pukstošu sirdi papēmi uz galda noliktos pirmos pavasara ziedus. Vai tas ir mimozas, vai pūpola, vai lazdu zars — tev tie tik miļi...

Jā, kāpēc gan tu šodien jūties bagātāka, skaistāka un stiprāka? Nu, protams, pagājušā gada astotajā martā vēl nezināji, ka tava Dzimtene drīz sūtīs kosmosā pirmos drosmīgos Visuma iekarotājus. Tev taču nebija pazīstami Jurija Gagarina un Hermaņa Titova vārdi. Rokās tagad tev varenais, dižais un mērķtiecīgais mūsdienu komunistiskais manifests, kas ir himna Mieram, Darbam, visu tautu Brīvībai, Vienlīdzībai un Laimei.

Sogad mūsu valsts svinēs savu 45. gadadienu. Tas ir gandrīz puse no gadsimta, kopš padomju sievietei dotas vienlīdzīgas tiesības ar vīrieti. Un tā nav bijusi augstīdīga dāvana, bet tavu spēju cienīgs apliecinājums. Bet vai tad vēl nav tautu un zemju, kur sievieti uzskata par mājas un vīra verdzeni, bet, ja arī viņa strādā, tad par darbu saņem mazāk nekā vīrietis? Kapitālistisko zemju sievieti to ziņā pastāstī! Veselā rindā valstu iedzīvotājiem un vēl jo vairāk sievietei ir dažādi vēlēšanu cenzi, kas lieid viņai iespēju kaut cik nozīmīgāku vārdu teikt savas valsts pārvaldīšanā.

Bet pie mums? Statistika par pēdējām PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām stāsta, ka 26,6% no visa deputātu skaita ir sievietes, republikas Augstākajā Padomē vēl vairāk — 31%. Un cik viņu ir rajonu vietējās padomēs! Piemēri nav tālā jāmeklē. Mūsu abu rajonu vietējās padomēs 1961. gadā ievēlēja apmēram 34% sieviešu no kopējā deputātu skaita. Tas ir diezgan iespaidīgs skaits. Deputāta vārds mūsu sievietei nozīmē ne tikai lielu godu, bet arī sabiedrisku darbu, kas uzliek lielus pienākumus. Par to šorīt droši vien domā arī mūsu deputātu kandidātes PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām — Lilija Brangale un Helēna Gaudzeja.

Par to, ka Krustpils rajona Vāriešu, Krustpils, Klintaines un Vietalvas ciemu padomes ir labāko skaitā, visvairāk jāpateicas to izpildkomiteju priekšsēdētājam bb. Liepiņam, Prokopovičam, Jansones un Ievīnas nenogurstošajam darbam. Tikai labu var teikt arī par Jēkabpils rajona Leimaņu, Dignājas, Zalves, Daudzeses un vēl dažu ciemu padomēm, kur galvenais spēks ir sievietes, viņu iniciatīva un rosme.

Aizvadītajā gadā jēkabpīliete — kolhoza «Komunārs» slaucēja Vilma Čakstena viena no pirmajām rajonā izpildīja savas saistības, dodot Dzimtenei simtiem tonnu piena. Viņa kā mūsu abu rajonu, republikas komunistu sūtne piedalījās vēsturiskajā PSKP XXII kongresā. Šo gadu pirmrindniece sākusī ar jaunu, lielāku sparū. Bet jauniņā Krustpils rajona Vietalvas padomju saimniecības lopkope Ausma Avena pošas jau uz lielo Vis-savienības komjauniešu forumu — VĻKJS XIV kongresu. Tas nav

avansā dots gods, bet atzinība Ausmas cietajām plaukstām, kas nav bijušas darba, deju solim pašdarbības kolektīvā, vēlajām vakara stundām pie mācību grāmatām.

Un vai komunistei B. Purplei ļaudis uzticētu apvienotā Jēkabpils rajona Sērenes kolhoza vadību, ja savas spējas viņa nebūtu parādījuši iepriekš?

Nevar neminēt arī Krustpils tiltu būves vilciena ilggadējo meistari T. Solovjovu, dzelzceļa stacijas vecāko pārmīnietu A. Krūmiņu, ķieģelfabrikas strādnieci R. Skudru, mašīnas inženieri T. Tkačenko, pensionāres, aktīvās sabiedriskā darba veicējas — bb. Prancuku, Utnāni, Brasliņu, Jēkabpils rajona Staburga sakaru nodaļas vadītāju S. Labunko un daudzas jo daudzas citas.

Mūsu rajona inteliģence, to skaitā sievietes, lielu ieguldījumu dod jaunās paaudzes audzināšanā, cilvēka veselības aizsardzībā, kultūras dzīvē un citās jomās. Lūk, no turpat tūkstoš skolotāju saimes abos rajonos vairāk nekā septiņi simti ir sieviešu. No 92 skolām 56 par direktorēm strādā sievietes! Tā ir statistika par labu viņām. Ar cieņu bērnu vecāki un citi darbaļaudis izrunā Jēkabpils rajona Neretas vidusskolas skolotājas O. Kundrātes, Bērzgales astoņgadīgās skolas direktores I. Bigestānes un citu vārdus. Teicamas atzīmes par audzināšanu var ielikt Krustpils 2. vidusskolas skolotājas Z. Bobinas, Pļaviņu un Livānu otro vidusskolu, Siļu un Jersikas skolu skolotāju Z. Skopincevas, G. Dimitrijevas, M. Lazdānes un A. Vingres darbā.

Droši vien Jaunjelgavas vidusskolas audzēkņiem neizdevās sameklēt vizuālu ziedus savai vecākajai pionieri vadītājai R. Balcerai, biedram un draugam visos viņu priekšos un bēdās. Nekas — pieticīgs pūpožars, bet galvenais — sekmes mācībās un rosme pionieri vienībā būs Rasmai labākā dāvana.

Mēs esam parādusi redzēt sievieti — medicīnas darbinieci, cilvēku ar maigām un reizē stingrām rokām. Augsti kvalificētu ārstu — sieviešu mūsu rajonos vien ir tuvu simtam, bet vidējo medicīnisko darbinieku — krietni vairāk. Vai maz cilvēkiem veselību, dzīvību atgriezīs ārstes N. Nikiforovas vadītās slimnīcas kolektīvs, ārste A. Čerkašina, Livānu medicīnas darbinieces un daudzi citi? Pusi savu mūža medicīnai veltījuši arī sirsniņā, iekļūtīgā Krustpils poliklinikas feldšere — vecmāte A. Liepniece, tikai labu var teikt par sievieti un bērnu konsultācijas darbinieci I. Astapenko, Krustpils slimnīcas vecāko māsu Z. Nuķi. Un viņu — pašaieliedzīgu darba darītāju, aktīvu sabiedrisku darbinieci, jauku sarunu biedru un gādīgu māsu ir tūkstošiem mūsu rajonā. Un jo vairāk visā zemē.

...Tu soļo tālāk, kalnup — uz rītdienas apvāršņiem. Un domā arī par to, ka Kongo un Alžīrijā, Angolā un citās zemēs list asinis, bērni paliek bāreņi. Visa pasaule vēl nav atbrīvojusies no baismīgā rēģa — jauna kara draudiem. Tāpēc ciešāk savelkas dūre, gribas darīt vairāk, apvienoties šajā cīņā par mieru ar visu kontinentu sievietēm. Tavu prieku nekas nedrīkst aptumšot, jo

«Tu zini vislabāk, cik dzīvība vērtā, Ar tevi tiek pasaules nākotne svērtā».

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS par Padomju Savienības Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas Plēnumu

1962. gada 5. martā Lielajā Kremļa pilī sākas PSKP Centrālās Komitejas Plēnums.

Plēnuma darba kārtībā ir jautājums par partijas uzdevumiem lauksaimniecības vadīšanas uzlabošanā.

Referātu «Komunistiska celtniecības pašreizējais posms un partijas uzdevumi lauksaimniecības vadīšanas uzlabošanā» nolasīja PSKP CK pirmais sekretārs, PSRS Ministru Padomes priekšsēdētājs biedrs N. Hruščovs.

Piedalīties CK Plēnuma darbā ielūgti partijas apgabalu komiteju pirmie sekretāri, kas nav Centrālās Komitejas locekļi, savienoto republiku komunistisko partiju CK, partijas novadu un apgabalu komiteju sekretāri, kas pārzin lauksaimniecības jautājumus, autonomo republiku Ministru Padomju, novadu un apgabalu darbaļaužu deputātu padomju priekšsēdētāji, lauksaimniecības, sagādes un padomju saimniecību ministri, savienoto un autonomo republiku Lauksaimniecības tehnikas apvienību priekšsēdētāji, novadu un apgabalu lauksaimniecības, sagādes un padomju saimniecību pārvalžu priekšnieki, apgabalu Lauksaimniecības tehnikas apvienību priekšsēdētāji, vairāku zinātniskās pētniecības institūtu vadītāji, ministriju un centrālo resoru vadošie darbinieki, centrālo laikrakstu un žurnālu redaktori, PSKP CK un PSRS Ministru Padomes aparāta atbildīgie darbinieki.

PSKP CK Plēnums turpina darbu.

Vēlēšanu starplaikā Taurkalne vakar un šodien

TAURKALNE. Tāds nosaukums ir stacijai Krustpils—Jelgavas dzelzceļa līnijā. Diendienā cauri stacijai traucas vilcieni uz Jelgavu un atpakaļ uz Krustpili, se-majoros mirgo sarkanās un zaļās uguns. Stacijas dežurants pieņem un aizlaiž vilcienus. Viss liekas tik vienkārši, parasti un nemanīgi. Un tomēr... Kā Taurkalne pēdējos gados pārmainījusies, kādi priecīgi vaibsti ieguluši tās sejā!

...Pirms četrdesmit gadiem Taurkalnē ieradās cilvēki, kas meklēja sev darbu un maizi. Viņus aicināja visapkārt stacijai un dzelzceļa līnijai šalkojošie mežu masīvi, kas reizē likās baismīgi, tomēr daudz-sološi mežu strādniekiem. Netrūka arī nādziņu uzpirceju, kas ar ārzemju kapitālistu aizdotām naudas zīmēm kabatās pīrka mežu cīrsmas. Tās pārstrādāja zāgmateriālos, un pēc tam lieliskā Latvijas priede sāka «ceļojumu» uz ārzemēm. Uzņēmējiem no peļņas uzblīda kabatas, bet darba cilvēkam, kas no tumsas līdz tumsai strādāja mežos, atmeta nēcīgu daļu. Par labu atpūtu, kulturālu dzīvi te nevarēja pat sapņot. Sauras, netīras barakas, siena, maišēlis un dēļu lāva — tas gan bija pieejams mežstrādniekiem. Tā tas turpinājās gadiem ilgi.

Pēc Lielā Tēvijas kara lielo postījumu atjaunošana prasīja daudz kokmateriālu. Padomju varas laikā mežu izstrādāšana kļuva par svarīgu rūpniecības nozari. Parādījās arī pirmie mehānismi. Bet tas bija nepietiekami. Ziemās mežstrādniekiem tālā nāca kolhoza darba rūķi. Cīrsmās skanēja rokas zāģu dziesma, atcirstie zari šovīkstēja daudzajos uguns-kuros.

Lai gan Taurkalnes kokmateriālu noliktavas strādnieki pašaieliedzīgi strādāja, sekodami partijas aicinājumam, tomēr ar fizisko roku darbu nespēja paveikt visu tādos tempos, kā to prasīja strauji pulsējošā dzīve.

Desmit strādnieki ar viroju palīdzību 7—8 stundās paspēja piekraut tikai vienu četrasu vagonu ar bāļiem. Vēl lēnāk ritēja smago finiermateriālu un apses sērkoņņu kluču iekraušana. Tomēr ne jau ilgi...

Partijas CK lēmumi par rūpniecības uzņēmumu mehanizāciju un automatizāciju kā varens vilnis aizsniedza arī Taurkalni. Krautuves strādnieku rokām arvien vairāk palīgā nāca mehānismi — pārvietajamās elektrostacijas, elektrozāģi, autoceltņi, vinčas.

Tomēr visstraujāko tehnisko progresu Taurkalnes kokmateriālu krautuve piedzīvoja pēdējos gados. 1960. gada vasarā šeit uzsāka krautuves rekonstrukciju un visu smago darbu komplekso mehanizāciju. Straujā tempā izbūvēja stumbru sagarināšanas estakādi, ap divi simti metru ķēžu transportieri sagarināto bāļu nogādei līdz grēdām, mehānisko malkas skaldītāju un kabelkrānus, kas dažās minūtēs viegli paceļ un izkrauj veselu automašīnas kravu. Cilvēka rokas un prāts šodien liek strādāt mehānismiem, bet pats viņš kļūvis par tehnikas komandieri.

Kā šodien izmainījusies Taurkalnes stacijas un tai pieguļošā mazā ciematīņa seja, to vislabāk var saprast cilvēks, kas vairākus gadus šeit nav bijis. Sodien viņš izbrīnā iepleš acis. Tur, kur pirms gada sliežu ceļa malā smilšu pāuguros šūpojās reta smilga, šodien turpat piecpadsmit metru augstu izslējušies kabelkrāna masti ar trosu tīklu starp krautuves bāļu grēdām. Pa sliežu ceļu veikli braukā gigantiskais konsoles stēķu krāns, kurš ar savām spēcīgajām tēraudā trosēm viegli paceļ 6—7 kubikmetrus bāļu un novieto tos vagonā.

Izmaiņas darbā un atalgojumā jūtamas arī strādnieku dzīvē. Krautuves strādnieki ar valsts pabalstu uzcēlušī daudz jaunu individuālo māju. Pazudusi petrolejas lampu kautrīgā gaisma, kas kā kaka acis ilgus, garus gadus spīdēja māju logos. Sogad Taurkalnes ciemats pieslēgts vispārējām elektriskajām tīklam un cik daudz gaismas un prieka tas ienesis katrā sētā! Radio, televīzori, kulturāla atpūta nav vairs sveša lieta taurkalniešiem.

Taurkalne vakar un šodien — tās ir divas dzīves, kā diena un nakts, ko nevar salīdzināt.

A. EKIS,
Jaunjelgavas MRS strādnieku komitejas priekšsēdētājs

Labs atalgojums par darbu

Cits pēc cita no kopsaimniecības «Leņina karogs» klētim aizlīgo pa-jūgi ar graudu maisiem. Tā ir at-līdzība par aizvadītā gada darbu, par pūlēm, ko saimniecības attīstī-bā ielikuši kolhoza ļaudis.

Bagātu ražu — pavisam 1192 tonnas laukkopji izaudzēja septiņ-gades trešajā gadā. Vairāk nekā 300 t zeltaino graudu un 37,2 pro-centus no visiem naudas ienākū-miem kolhoznieki saņem par 1961. gada izstrādes dienām.

Kas čakli piedalīties ražošanas darbā, tam arī par atalgojumu nav jākaunas. Lūk, cūkkope E. Suri-kova nopelnījusi pusotras tonnas graudu un ap 1000 rubļu naudas, slaucēja V. Mežaka — 912 kg graudu un apmēram 600 rubļu. Kriet-ni pastrādājis laukkopis J. Grunt-manis, kurš saņēma ap 400 rubl. un vairāk nekā 600 kg labības. Tādu čaklu lauksaimniecības arteļa bied-ru ir liels pulks.

A. Atvars

Krustpils rajonā

Mūsu jaunajiem vēlētājiem

Kūku ciema Sūnu aģitpunktā ro-sīgu darbu veic aģitkolektīvs, kuru vada b. Sovietovs. Aģitatoru pie-nākumus izpilda arī visi Sūnu cie-ma lektoru grupas biedri. Pasāku-mu plāns pirmsvēlēšanu kampaņā vispusīgs. Tur paredzēti gan aģi-tatoru semināri, gan aģitbrigādes sarīkojumi, teātra izrādes, tikšanās ar deputātu kandidātiem, konsultā-cijas, radiopārraides. Viens no in-teresantākajiem pasākumiem bija konkurss «Ko Tu zini par PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām?», kurš notika 3. martā. Konkurss or-ganizēja lektori, aģitatori. Tā da-libniekus sadalīja divās grupās. Katrai bija savs vadītājs, kas no žūrijas komisijas saņēma jautāju-mu, un, apspriedis ar savu grupu, sniedza atbildi.

Konkurss sagatavošanā daudz strādāja komjaunieši aģitatori un lektoru grupas biedri. Šādi kon-kursi Sūnās jau ir notikuši arī par dažādiem citiem aktuāliem jautā-jumiem, un tie vienmēr guvuši pla-šas auditorijas atzinību.

A. Priedulājs

Krustpils rajonā

Mēs komunisma saulei pretim ejam,

Kad līdzās darbigis kolektīvs

Mežāres ciema padomes deputāte, kultūras, izglītības un veselības aizsardzības komisijas priekšsēdētāja, agitatore, lektore — tāda ir sabiedrisko pienākumu slodze Atašienes septiņgadīgās skolas direktorei Verai Mačei.

— Kā jūs tiekāt galā ar visiem šiem pienākumiem? — jautājam b. Mači.

— Jā, pienākumu ir daudz, bet, kad apkārt atsaucīgi un izpalīdzīgi biedri, tad jau nekā briesmīga nav, darbs sokas, — viņa saka. Un, lūk, saruna novirzās uz šiem darbigajiem cilvēkiem — gan Atašienes septiņgadīgās skolas skolotājiem, bērnu vecākiem, Mežāres ciema padomes darbiniekiem, kolhoza «Padomju Armija» biedriem. Ari tagad, vēlēšanu priekšvakarā, kad darba pilnas rokas visiem, b. Mače neatsakās palīdzēt gaumīgi noformēt agitpunktu, iegriežas kolhoznieku sētās un ar vērtīgiem piemēriem un pārrunām pārliecina, noskaidro to, kas ikdienā palicis nesaprasts, nepamanīts.

Rajona kultūras namā tikšanās ar deputāta kandidāti b. Gaudzeju — un direktore piedalās, nododot savu vēlēšanu iecirkņa vēletāju labākos novēlējumus deputāta kandidātei.

Būdam aktīva sabiedriska darbiniece, V. Mače izpelnījies visu apkārtnē iedzīvotāju cieņu. Ne velti kolhoza ļaudis viņu vairākkārt izvirzījuši par sava ciema padomes deputāti. Satiekoties uz ceļa, autobusā, veikalā, skolā, viņai nekad netrūkst tēmas sarunai ar audzēkņu vecākiem, kolhozniekiem. Un ne vien jautājumus, kas skar audzināšanu. Ar V. Mači var dalīties domās, priekos un bēdās. Nevienas, kas nācis pēc palīdzības vai pagoma, nav aizgājis no skolas vīles.

Skolas direktore domā arī par skolas pāreju uz astoņgadīgo apmācību kursu, bērnu audzināšanas jautājumiem. Interesantas, audzināšanas stundas, saistošas ārpustkolas darba — lūk, par ko rūpējas kolektīvs. Nav aizmirsta palīdzība arī dzimtajam kolhozam «Padomju Armija», kur skola apņēmusies audzēt 3 ha cukurbiešu, 10 ha kukurūzas, lopbarības pupas 3 ha platībā. Šādas prasmīgas sadarbības rezultātā skola ik gadus gūst labākus panākumus. Un te liels no-

pelns ir šīs skolas direktorei b. Mačei.

Uz jautājumu, vai paliek brīvs laiks un kā viņa to pavadā, Vera Mače atbild ar smaidu. Jā, atliekot nedaudz britiņu. Bet jāiepazīstas taču ar jaunāko daudzliteratūru, jāaiziet uz kādu kinoizrādi. Skolotāji domā kolektīvi apmeklēt teātra izrādes Krustpils, noklausīties koncertus. Bez tam viņa ļoti mīlot bērnu literatūru.

— Pašlaik lasu rakstnieka Smūla «Ledus grāmatu». Ari jaunākie sasniegumi lauksaimniecībā nav man sveši. Nezinot tos, grūti ir saprasties ar kolhoza ļaudīm, — stāsta b. Mače.

Klausoties šajā stāstījumā, nemanot prātā ienāk doma, ka taisni sirsnības, zināšanu kāres dēļ šo atsaucīgo un izpalīdzīgo sievieti tik ļoti iemīlojuši un cienā bērni, viņu vecāki un citi iedzīvotāji.

M. Kotāne, Krustpils rajona tautas izglītības nodaļas metodiskā kabineta vadītāja

Ar viņām lepojas

Mums vairāk jāpopularizē kolhoza pirmrindnieku darba pieredze, jāpanāk, lai ikkatrā lauku sētā lasītu laikrakstus un grāmatas. Šajā sakarībā aktīvākiem jābūt arī ciema kultūras darbiniekiem... šāds un vēl citus ierosinājumus un priekšlikumus Krustpils ciema padomes sesijās izsaka deputāte Alvīne Gredzena. Viņa kā ciema izpildkomitejas locekle un priekšsēdētājas vietniece cīnās par kolhoza «Leņina karogs» augšupeju.

Lai gan mati jau sirmuma rotā, tomēr A. Gredzena piedalās arī kolhoza darbā. Aizvadītajā gadā viņa laukkopībā izpelnīja 110 izstrādes dienas. Pašreiz nenogurstošā sieviete veic agitatore pienākumus, ik-

katrā sētā viņa ir miļš un gaidīts viesis.

Piecus gadus kolhoza brūnaļas kopj deputāte Vilma Janberga. Aizvadītais gads viņai izrādījās pats ražīgākais, jo izvirzījās pirmajā vietā kolhozā. No katras govs b. Janberga izslauca 3353 kg piena. Viņa ir vecākā slaucēja fermā, kura cīnās par komunistiskā darba kolektīva nosaukumu. Tātad cenšanās sasniegt augstus izslaukumus, uzlabot darba kultūru fermā ir viņu devīze.

Rajonā un pat republikā pazīstama kolhoza aītkope Aija Lauciņa, kas pēc vidusskolas beigšanas aizgāja strādāt lopkopībā. Tomēr Aija blakus tiešajam darbam atrod laiku arī deputātes pienākumu

Liela steigā pa ceļu traucas ātrās palīdzības automašīna. Asajos pagriezienos šoferis tikai nedaudz samazina gaitu. Kavēties nedrīkst ne mirkli. Uz ātruma rēķina iegūtās minūtes avārijā cietušajam var izglābt dzīvību.

Rajona slimnīcas ķirurgs Edgars Barons, operāciju māsa Aleksandra Jušmanova cietušajam nekavējoties sniedz palīdzību. Ievainojums izrādījies smags — nieres plīsums, stipra noasiņošana.

— Bez asiņu pārliešanas neiztiksim, — ķirurgs izteiksmīgi paskatījās uz masu.

Aleksandra Jušmanova saprot bez vārdiem. Asiņu pārliešanu vajadzēja izdarīt nekavējoties. Viņai bija pirmās jeb, kā medicīnas darbinieki mēdz sacīt — universālās grupas asinis. Ari šoreiz operāciju māsa asinis palīdzēja cietušajam atgūt spēkus un atveseļoties.

Aleksandra Jušmanova turpat 18 gadus strādā par operāciju māsu Jēkabpils rajona slimnīcā. Šajos gados viņa ar savām asinīm

palīdzējusi izglābt daudziem slimniekiem dzīvību, atgūt veselību. Operāciju māsa — viena no aktīvākajām donoreēm rajona slimnīcas darbinieku vidū, viena no donoru kustības iniciatorēm.

Rajona slimnīcai ir ap 90 donoru, apmēram puse no tiem medicīnas darbinieki. Un daudzus no tiem uz šo cildeno rīcību pamudinājusi Aleksandra Jušmanova.

— Ja tas būtu nepieciešams, Aleksandra Jušmanova ir spējīga izdarīt pat vienkāršu operāciju, — operāciju māsa darbu augstu novērtē ķirurgs Edgars Barons.

Diena vai nakts, agrs rīts vai vēla vakara stunda, Aleksandra Jušmanova arvien ir savā postenī un ir gatava uz pirmo aicinājumu steigties uz operāciju zāli, kur viņa nereti ir arī asistējusi ķirurgam.

Viens no slimnīcas perspektīvajiem pasākumiem ir asins pārliešanas punkta ierīkošana. Jēkabpils medicīnas darbinieki iecerējuši to izveidot kā starprajonu punktu. Tam būs speciāli štati, bet nevarēs iztikt arī bez tādām donoreēm un donoru kustības organizatorēm kā Aleksandra Jušmanova.

Mēs arvien izturamies ar cieņu pret ļaudīm baltajos virsvalkos. Viņiem cilvēki uztic pašu dārgāko — veselību un pat dzīvību. Ar prieku un gandarījumu cildinām tādas biedrus kā Aleksandru Jušmanovu, kas savu mīlestību pret

cilvēkiem daudzkārt apliecinājusi ar savām asinīm.

V. Āboliņš

Attēla: operāciju māsa Aleksandra Jušmanova.

V. Beļeviča foto

Kauju ceļi miera ārē veda...

Sen jau aizdzijušas Lielā Tēvijas karā cirstās brūces, tomēr arī mierīgā darba dunā dažreiz atstāj atmiņā sīvās kaujas, cilvēki, kas droši cīnījās pret ienaidnieku ar ieročiem rokās. Tālu dažādās mūsu zemes malās izklīduši pulka biedri, kas tagad komunisma ēkā liek ķieģeli pie ķieģeļa. Bet vai var aizmirst medicīnisko māsu gādīgās rokas, pārsienot ievainojumus, viņu mierinošos vārdus brīžos, kad, likās, dzīvei pietrūcis saturs...

Daudzi kaujinieki, kas smagajos kara gados nokļuva hospitālī, kur strādāja Vera Siņicina, nevar aizmirst šo pašatziļedzīgo, nenogurstošo sievieti. Spēkti, enerģija, sirds siltums un gādība — tie bija pastāvīgi ceļveži jaunajai feldšerei. Vera Aleksandrova — kā sauc viņu tagad, šodien varbūt ar sāpīgu, kļušu smaidu lūpās brīdi atmiņā pārstaigās Tālos Austrumus. Ar tur viņa Padomju Armijas rindās piedalījās cīņās pret japāņu iebrucējiem. Simtiem ievainoto V. Siņicina palīdzēja atgūt veselību, atgriezties cīnītāju pulkos.

Kara gados gūtais rūdījums palīdz arī tagad. Par Neretas poliklinikas feldšeri — vecmāti darba biedri un pacienti var teikt tikai labu. Sirsnīga, nopietna, rūpīga... un vēl daudz citu labu īpašību piemīt šai medicīnas darbiniecei. Vera Aleksandrova audzina trīs bērnus, un nekļūdisimies, ja teiksim, ka šajā pavasara un svētku dienā viņa visvairāk vēlas, lai sievietes visā pasaulē nekad neizjustu kara šausmas. Mūsu bērni nedrīkst redzēt postāju un nāvi...

Jēkabpiliē V. Zambrāne atgāja uz fronti no medicīnas institūta otrā kursa pašās bargākajās dienās — 1941. gadā. Un atstāja kaujas lauku tikai pēc uzvaras pār fašistisko Vāciju.

...Daudziem pazīstama LKP Krustpils rajona komitejas darbiniece M. Maksimkina. Lielā Tēvijas kara gados viņa bija to simtu tūkstošu sieviešu skaitā, kuras nežēlāja ne spēkus, ne dzīvību, lai drīzāk satriektu fašistus. Ari mierīgās jauncelsmes darbā viņai ir autoritāte un cieņa rajona darbaļaužu, komunistu vidū, kas iegūta nopietnā un atbildīgajā partijas darbā.

...Jēkabpils patērētāju biedrības veikalā Nr. 3 labprāt iegriežas pircēji. Un «pievelk» tos ne tikai bagātīgāks preču klāsts kā vienā otrā citā veikalā, bet arī tirība, laipna apkalpošana. Seit par veikālvēdi nu jau vairākus gadus priekšzīmīgi strādā bijusi Lielā Tēvijas kara aviācijas daļas šofere A. Garļajeva. Vai tā ir lekcija, kolektīva sanāksme, izbraukums uz šefības kolhozu — visur klāt ir arī kādreizējā frontiniece.

Jēkabpili dzīvo vēl citas Lielā Tēvijas kara dalībnieces, kā bijusi radiotelegrāfiste A. Visļenova, divu medaļu kavalieri N. Anufrijeva un vēl dazas.

Lielā Tēvijas karā piedalījās arī tagadējā LKP Jēkabpils rajona komitejas orgdaļas vadītāja M. Lāce, restorāna «Daugava» direktore V. Belugina un citas. Patērētāju biedrības darbiniece O. Vasiļjeva smagajos kara gados strādāja štābā, bet A. Lapa no rūpkombināta kara laika latviešu divīzijā, tā partizānos.

Starptautiskajā sieviešu dienā mēs sevišķi lepojamies ar viņām — bijušajām kaujiniecēm un šodienas dzīves veidotājām.

P. AGAFONOVS,

kapteinis, Jēkabpils rajona kara komisariāta darbinieks

Pirmrindniecēm veltīti koncerti

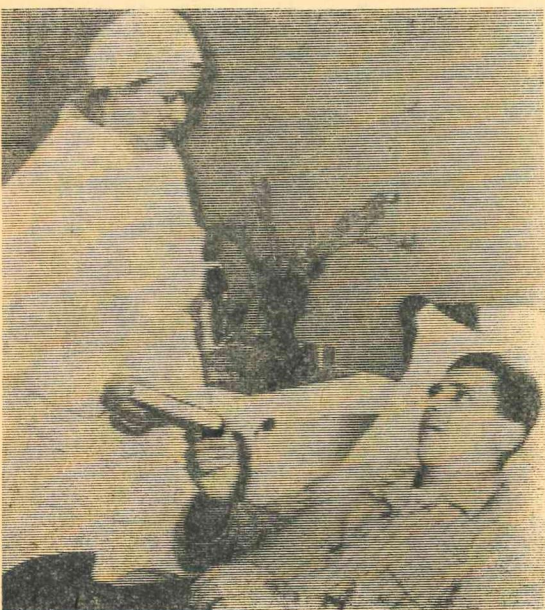
Plašu popularitāti Līvānos un to apkārtnē ieguvusi kultūras nama agitbrigāde. To vada kultūras nama darbinieces V. Cercina un Sk. Cerņicova.

Otrdienas vakarā Līvānu lopbarības antibiotiku rūpnīcā Starptautiskajai sieviešu dienai veltītajā sarīkojumā agitbrigāde sniedza interesantu koncertu. Siltus aplausus izpelnījās tieši priekšnesumi ar vietējiem materiāliem.

Nākošajā dienā agitbrigādi jau sveica Līvānu kūdras fabrikas kolektīvs. Kultūras darbinieki cildināja sievietes — pirmrindnieces, viņu darbu. Fabrikas arodbiedrība labākajām pasniedza veltes.

R. Skuja

VISLIELĀKAIS PRIEKŠ

Attēla: Jekaterina Perepečaja atnesusi slimniekam prasīto grāmatu.

V. Baldiņa foto

Isi pēc Lielā Tēvijas kara Jēkabpils rajona slimnīcā infekcijas slimību nodaļā iekārtoja speciālu palātu tuberkulozes slimniekiem. Šis palāts durvis kā pirmā sanitāre vēra Jekaterina Perepečaja. Vienkāršā krievu sieviete ātri iemīloja sanitāres darbu. Rūpes un gādība par slimniekiem aizņēma ne tikai darba laiku, bet arī ne vienu vien brīvo stundu. Bieži vien viņa izpildīja dažādus slimnieku uzdevumus: vienam atnesa no tirgus augļus, otram nopirka aploksnes un vēstulpapiru, trešajam pagādāja grāmatu. Dažādu

sīku pakalpojumu slimniekiem ievajadzējās ik dienas. Sanitāre vienmēr bija atsaucīga, izpalīdzīga, iekļūstīga.

Tani pašā laikā viņa stingri sekoja, lai slimnieki ievēro režīmu nepārkāpj ārstu norādījumus. Sajā lietā Jekaterina Perepečaja bija nepieņemama.

— Sanitārit, atnesiet papirosus, — palūdza kāds smēķētājs.

— Jūs taču nedrīkstat smēķēt. Tas ir ļoti kaitīgi, — sanitāre kategoriski noraidīja prasītāju.

Tikai pāris pudelītes alus... Atbrauks ciemiņš. Būs jautrāk patērēt... — kāds slimnieks mēģināja pierunāt sanitāri, lai atnes no netālā veikala dzērienu.

— Slimnīcā lietot alkoholiskus dzērienus kategoriski noliegts. Bez tam jūsu veselība taču to neatļauj, — sanitāre nelāvās pierunāties...

Kad Jekaterina Perepečaja pārgāja darbā uz jaunatklāto Jēkabpils prettuberkulozes dispanseru, viņa jau bija visu cienīts cilvēks. Ari šeit sanitāre ātri iemantoja slimnieku un darba biedru nedalītu cieņu.

Atgādās, ka kāda no sanitāriem saslimst vai kāda cita lēmesla dēļ neierodas darbā, Jekaterina Perepečaja bez vārda runas stājas biedra vietā. Citreiz to vajag darīt pēc nogurdinošas nakts dežūras.

Aizritējuši daudzi gadi, kopš Jekaterina Perepečaja strādā prettuberkulozes dispanserā. Viņa lepojas, ka ir viena no vecākajām tā darbiniecēm. Sanitāre atceļas ārstniecības iestādes pirmos pastāvīšanas gadus. Daudz grūtību nācās pārvarēt. Toreiz arī ārstu rokās nebija tik varenī līdzekļi ļaunās slimības apkarošanai. Tagad ārstu rīcībā ir moderna aparatūra diagnostiskāšanai, jauni efektīvi ārstniecības līdzekļi, ievērojami pagarināta slimnieku ārstēšana dispanserā un sanatorijās.

Arvien vairāk slimnieku atstāj ārstniecības iestādi ar ierakstiem slimības vēsturē: izveseļojies, veselības stāvoklis ievērojamu uzlabojies. Ar lielu gandarījumu dzīvē un darbam atgrieztos cilvēkus mājup pavada sanitāre Jekaterina Perepečaja. Tas viņai ir vislielākais gandarījums.

B. GOLUBICKA

Un katrs esam viens šīs gaismas stars

Apņēmība dzimst ikdienā

Pirms gadiem pieciem Krustpils rajona kolhozā «Draudzība» tikai vienas slaucējas — Elizabetes Apsītes vārdu pazina ārpus saimniecības robežām. Pārējās lopkopes ar sasniegumiem nevarēja lepoties, sevišķi tas sakāms par ziemas mēnešiem. Kolhozs nespēja nodrošināt lopus ar vajadzīgo barību, jo kukurūzas audzēšana tānī laikā vēl bija pārrunu temats. Ziemšanas periodā jūkami pasliktinājās govju miesas stāvoklis. Lopkopes bija sašutušas, sūdzējās valdei, lūdzās, dusmojās, taču no tā labāk netika. Vienīgi E. Apsīte klusēja: viņas brūnā spalvā spīdēja tāpat kā vasarā. Tas pārējās lopkopes vēl vairāk aizskāra, dzirdēja gan aplinkus, gan tieši teiktus vārdus: «Kam ir, tam tiek dots». Tomēr patiesība slēpās citur. Acīgākās drīz šo noslēpumu saskatīja piefermas laucīnā, kuru labāk lopkope kopa tikpat rūpīgi kā govīs. To ievēroja arī Bronislava Lūse, kas tolaik sāka strādāt «Jaunrubeņu» fermā. Sākās cīņa par kilogramiem. 1960. gadā Elizabete Apsīte vairs nebija viena, viņai blakus nostājās Hermine Odre, gadu vēlāk — Bronislava Lūse. Sogad šī cīņa solās būt vēl spraigāka jo šim trio tuvojas arī citas slaucējas.

Nesen iegriezos «Jaunrubeņu» novietnē, pajautāju, ko par šo sacensību domā biedre Lūse. Lūk, ko viņa pastāstīja:

«Izcīnīta cienīga vieta sacensībā — svarīgi, bet apziņa, cik tu dod kopsaimniecības labā, — vēl svarīgāk! Šos vārdus vajadzētu paturēt prātā visām lopkopēm!»

Pavīrsi skatoties, varētu teikt: kas tur liels, Bronislava izslaukusi no govs 3782 kg. Ir taču slaucējas, kuras iegūst 5000 kg un vairāk. Tiesa, bet būtu nepareizi runāt tikai par šo skaitli, neielūkojoties dziļāk lopkopes darbā, nezinot, kādas ir viņas brūnā spalva. Slaucējai nav izlases grupas: trīs izbrāķētas ālavas, šas pirmenes un tikai trīs tādas, no kurām var «prasīt». Kūti pagaidām nav nekādas mehanizācijas. Tomēr tānī valda priekšzīmīga kārtība, un tas ir lopkopes nopelns.

Varbūt citādi arteļa valde nāk pretī čaklajai lopkopei? Gluži otrādi. Skādeni «Jaunrubeņu» ferma saņem mazāk nekā pārējās. «Bronislava Lūse iztik, — parasti spriež priekšsēdētājs b. Martinsons. — Jā, dod tām, kam iet grūtāk». Protams, viņa iztik. Pērn no piefermas laucīnā novākti pāri par 10 tonnu sakņu, un kur tad vēl kartupeļi un 6 tonnas siena, ko Bronislava Lūse kopīgi ar vīru savai grupai sapļāvisi pa ganībām.

Govis ir tīras, labā miesas stāvoklī, mierīgi pastai-

gājas pa sniegotu lauku. Pastaigās tās laiž katru dienu.

— Pavasarī būšu bez bēdām, — saka b. Lūse, — viņas pie pastaigām būs pieradušas un rāmi ganīsies.

Kolhoza zootehniķe b. Viksnīte atklāja vēl dažus Bronislavas Lūses panākumu noslēpumus. «Jaunrubeņu» ferma bija vienīgā mūsu kolhozā, kur govīs pērnvasar ganija visu diennakti. No šīs fermas Kalšnavas pienotavā parasti ņem pienu tīrkultūrai. Arī par tauku procentu domstarpības nav bijušas.

Bronislava Lūse tic savām rokām, viņa zina, ka panāks iecerēto — pārsniegs 4000 kg izslaukuma robežu no katras brūnā spalvas.

P. Liepiņš

Attēlā: Bronislava Lūse.

Tas atvieglo sievietes dzīvi un dara to skaistu

Kas man labāk piestāvēs...

Ikviena sieviete grib izskatīties glīti, eleganti, gērbties gaumīgi. Lietderība un mērķtiecība, kurā dominē dabiskums un saskanība, ir pamatprincipi, uz kuriem jābalstās modes sniegumam.

Tā domā ne tikai katra sieviete, šis princips ir arī Jēkabpils komunālo pakalpojumu kombināta šūšanas darbnīcas darba pamatā.

«Es vēlētos, lai Jūs piegrieztu šo tērpa modeli», griežas pie sievieti kleitu piegriešanas un šuvējas b. Metenes kāda klients.

Piegriežēja, apskatot audumu un domās apsverot, kā izskatīsies klients pēc šā modeļa gatavotā apģērba, tūlīt piebilst:

«Bet vai labāk neizraudzītos, lūk, šāda piegriezuma kleitu? Man šķiet, tā jūsu augumam daudz labāk piestāvēs, padarīs slaidāku, elegantāku.»

Biedrei Metenei nekad netrūkst radošas ierosmes un izdomas, piegriežot tērpu modeļus, iesakot vienu vai otru detaļu apģērbā šūt citādi, lai kopējā kleitas vai kostīma ansamblī klients izskatītos eleganti.

Vairums sieviešu, ņemot vērā savu vecumu un auguma īpatnības, cenšas sekot modes līniju maiņai, kā pamatā ir tieksme pēc jaunā, nebijušā. Jaunos modeļus labprāt un rūpīgi cenšas veidot b. Cebotarova, kā arī mēteļu piegriežēji bb. Surko un Ratucs. Šūšanas darbnīcas pakalpojumus labprāt izmanto ne tikai Jēkabpils rajona sievietes, bet jo lielā skaitā arī Krustpils rajona iedzīvotājas. Un tā ir vislabākā rekomendācija meistaru prasmīgajām rokām.

Kad ģimenē gaida viesus

Jums gaidāmas mājās viesības. Pārclājot traukus, jūs ar bažām

konstatējat, ka galda servēšanai pietrūkst gan pusdienas, gan desertu trauku, gan vina un alus glāziņu, gan citu nepieciešamu priekšmetu. Negribētos tomēr pirkt otru pusdienu vai kafijas servīzi, ja ģimenes vajadzības pilnīgi apmierina jau esošā. Ko darīt?

Seit vietā ir Jēkabpils saimniecības un kultūras preču nomātavas ērtie un lētie pakalpojumi. Par nelielu maksu var dabūt lietošanā dažādus traukus. Ļoti liels pieprasījums ir pēc veļas mazgājamām mašīnām, kuru nomātavā ir veselas četras. Maz tādū dienu, kad kāda mašīna stāvētu dīkā. Ērti un ātri ikviena mājas māte var izīrēt dzīvokļa mikstās mēbeles, sienas segas un dažādus vilnas apģērbus ar nomātavā saņemto putekļu sūcēju. Izmantot var arī bērnu ratiņus un ragaviņas.

Mājas solis ietaupīts

Liels atvieglojums darba sievietes mājas soli ir komunālo uzņēmumu kombināta veļas mazgātavas pakalpojumi, no kuras isā laikā var saņemt veļu tīri izmazgātu un izgludinātu. Ir labi, ja pēc spraugas darba dienas vairs nav jāstāvē visā vakaru pie kūpošas veļas vannas. So nogurdinošo darbu veic veļas mazgātava. Apkalpojošā brigāde strādā divās maiņās, ja lielāks veļas pienesums — trijās. Smagie darbi, kā veļas mazgāšana, nogriešana mehanizēti. Mazgājamās mašīnas vienreizējā ietilpība 50 kg veļas, kuru tā isā laikā izmazgā. Veļu žāvē ar silta gaisa palīdzību. Viss brigādes kolektīvs ieslēdzies plaši izvērstajā sacensībā par komunistiskā darba brigādes nosaukuma iegūšanu. Izpildīt pasūtījumu ātri un augstā kvalitātē — lūk, par ko cīnās brigāde.

— Liels kavēklis mūsu darbā ir šaurās, nepiemērotās telpas, kādēļ

darbs nesokas tik raiti. Gribas taču pasūtījumu pēc iespējas ātrāk nodot, — paskaidro strādniece b. Semjakina.

Tomēr kolektīvs spēj apmierināt klientu prasības. Pirmā ceturksņa plāns bija izpildīts jau 1. martā.

Bet jūs, sievietes, atbrīvojušās no nogurdinošas veļas mazgāšanas, varat biežāk aiziet uz koncertu vai ilgāk pasēdēt vakarā pie iemīļotās grāmatas.

Vairāk fantāzijas

Meistaru rokas ierastām kustībām kārto matus klientēm. Lūk, vienai top ilgviļņi, citai mati veidojas vijīgās cirtās. Ja mājās nav bijis laika izmazgāt matus, — lūdzu, arī to var izdarīt frizētavā.

— Kā veidosim? — jautā meistare b. Litvinčuka savai klientei.

— Ak, jūs jau labāk sapratīsiet, kā man piestāv.

— Man šķiet, noseģsim vairāk pieres daļu ar vienu otru spodriņu, tā jums labāk piestāvēs.

Jā, līdztekus apģērbu modes izmaiņām pārveidojas arī frizūras. Tāpēc frizētavas meistariem vajadzīgs ne mazums pūļu un veiksmes, lai atveidotu jaunākos matu sakārtojumu modeļus.

Frizētavas vadītāja b. Kozlova pēc iepazīšanās Rīgā ar jaunāko matu sakārtojumu veidošanu savā pieredzē dalās ar darba kolēģiem. Protams, ne visas meistares vienlīdz ātri apgūst iemaņas. Tāpēc mūsu sievietes vēlētos, lai frizētavas meistari parādītu lielāku iniciatīvu un rūpību jaunu frizūru modeļu apgūšanā, veidošanā. Vairāk fantāzijas, ierosmes un atsaucības!

Lūk, par ko jādodomā frizētavas kolektīvam, kurš ieslēdzies sacensībā par komunistiskā darba brigādes nosaukuma iegūšanu.

Z. DRUVINIECE

RAUPJAS ROKAS UN ĪSTA DARBA CILVĒKA SIRDS

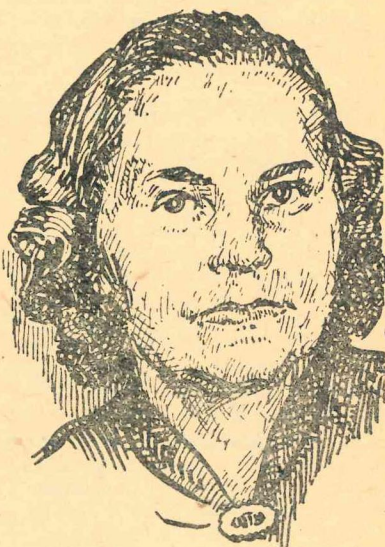
Strādniece. Šim vārdam šodien ir cieņas un lepnuma pilns skanējums. Strādniece ir varenu hidromezglu, jaunu rūpniecību, pilsētu, komunistiskās rītdienas celtniece. Viņa ir tā, kas šodien veic lielos pārkārtojumus lauksaimniecībā. Strādniece mūsu zemē ir pilntiesīga dzīves saimiece.

Ari Alma Lapiņa ir viena no daudzajām, kuras mēs ar lepnumu saucam par dzīves saimniecēm. Pļaviņu izmēģinājumu paraugsaimniecības strādniece, čakla, centīga, disciplinēta. Vai var būt labāks raksturojums? Kādu laiku viņa kopa telus. Tiem bija labi dzīvsvara pieaugumi. Tagad Alma Lapiņa ir laukkope.

— Kas tad tagad laukkopjiem nekā! Ziemā, darba maz... — teiks tie, kas pavīrsi zina lauku dzīvi.

Tomēr arī ziemā istam darba rūķim nodarbošanās netrūkst. Almu Lapiņu redz gan starp lopbarības transportētājiem, citu reizi viņa ir strādnieku pulkā, kas izved uz tīrumiem mēslojumu.

Sogad taču jāiegūst augstākas graudu, kukurūzas, cukurbiešu ražas. Kolektīva panākumus kaldina katrs tā loceklis. Bet Almas Lapiņas ieguldījums nav mazais. Iz-

teiksmīgi par to stāsta arī almu saraksts. Ziemas periodā viņa ik mēnesi izpelnā 35—40 rubļus.

Raupjas rokas un īsta darba cilvēka sirds ir Almai Lapiņai. Tādi kā viņa, kas bez skaļuma un žesliem rada materiālās vērtības, ir īstie nākotnes celtnieki.

M. Krūmiņš

Mīliet skaistumu, bērni!

Bērni ātri pārģērbjas, sakārto baletkostīmus un steidzas uz zāli. Lai arī smaidīdama, viņas jau sagaida baletskolotāja Nina Dombrovskas. Ari pianiste apsedusies pie klavierēm.

— Meitenes, iepriekšiet savas vietas, — aicina skolotāja.

Turpat 15 bērnu sakārtojas vairākās rindās.

— Uzmanību! Sākam!... Un viens, un divi... — mūzikas vadījumā ritmiski skaita skolotāja.

Meitenes vingrinās dažādu baleta elementu apgūšanā. Pareiza stāja, kustību grācija, ritma izjūta, muzikalitāte un daudz kas cits bērniem jāapgūst neatlaidīgos un ilgus vingrinājumus.

— Ilzīt, nenokar galviņu!

— Rociņas jātur, lūk, tā...

— Sekojiet mūzikai! Bez pārtraukuma Nina Dombrovskas labo savu mazo audzēkņu kļūdas.

Jēkabpils pionieru nama bērnu baleta pulciņš ieguvis lielu popularitāti gan vecāku, gan bērnu vidū. Pulciņā četras grupas mācās pa 60 bērnu. Lielu prieku baleta pulciņa priekšnesumi sagādā visiem skatītājiem, bet visvairāk, protams, iegūst paši audzēkņi.

Divu gadu laikā baletpulciņš sniedzis vairākus patstāvīgus koncertus, daudzkārt papildinājis pieaugušo priekšnesumus. Viens no pēdējiem patstāvīgajiem koncertiem notika 25. februārī. Deju svītu «Ziemas fantāzija» izpildīja paši ma-

zākie Ninas Dombrovskas audzēkņi, vecākie izpildīja krievu, slovaku, čehu, tirolešu, itāļu un citu tautu dejas.

Visu šo pasākumu dvēsele un organizatore ir Nina Dombrovskas. Ar lielu aizrautību un prieku viņa nodarbojas ar saviem audzēkņiem, izkopj viņu dotības, audzina estētisko gaumi. Ciešs kontakts viņai ir ar bērnu vecākiem. Skolotāja apmeklē viņus mājās, rīko vecāku sapulces.

Nina Dombrovskas pastāvīgi papildina savas zināšanas. Ik gadus viņa piedalās republikas Tautas mākslas nama rīkotajos semināros.

V. Biseniece, Jēkabpils pionieru nama direktore

Viegļums un graciozitāte jau izveidojusies mazo balerīnu kustībās un stājā, bet prasīgajai skolotājai vēl arvien kaut kas ir ko palabot, parādīt no jauna. Tā ir mazo mākslinieču izaugsme, ko viņa prasa no savām audzēkņēm. Šodien prast vairāk nekā vakar, bet rit jau atkal spert vienu soli tālāk — tāds ir ceļš uz lielo mākslu, un tas sākas jau tagad, bērniņā. Tiesa, visas Ninas Dombrovskas audzēknes jau visu mūžu nestaigās pa skatuves dēļiem, bet kāda no viņām... jā, kas to gan lai zina...

Attēlā: baletskolotāja Nina Dombrovskas nodarbības ar savām audzēkņēm Vitu Balodi un Ilzi Daboliņu.

D. Slikšana foto

PAR AUDZINĀŠANAS TEMĀM

Lietišķas sarunas par grāmatas varoņiem

Nesen Jēkabpils rajona Lones padomju saimniecības klubā kopā ar lasītājiem un aktīvu neorganizējam literāro konferenci par Kosmodemjanskas grāmatu «Stāsts par Zoi un Suru». Par izstrādātajiem tematiskajiem stāstījumiem Dzērves skolas parzīne b. Malceniņa, komjauniešu b. Broka, ciema padomes izpildkomitejas sekretāre b. Vivicka un padomju saimniecības pastniece b. Li-secka.

Starp literārās konferences dalībniekiem izraisījās interesanta saruna. Piemēram, vai daudz mūsu ciemā ir jauniešu ar tādu mīlestību uz grāmatām, kāda bija Zojai un Suram? Kādas īpašības jāaudzina jauniešos, lai viņi izaugtu par istiem komunistiskās sabiedrības cilvēkiem? Par to bija ko debatēt, ko pastīdēt, bet pārrunas visiem patika. To izteica arī deputāts J. Setkovskis un ierosināja literārās konferences, tematiskus vakarus rīkot biežāk.

Ari mēs, bibliotekāri, domājam, ka, jo vairāk rīkosim lietīšķas pārrunas, jo labākus panākumus gūsim komunistiskajā audzināšanā.

A. Rekeviča,
Lones ciema bibliotēkas vadītāja

Interesants koncerts

Katram padomju cilvēkam jāizaug par istu, patiesu mākslas cienītāju un izpratēju. Ka to pareizi izpratuši arī Pļaviņu pilsētas kultūras nama pašdarbības kolektīvi, pārliecinājamies jauktā kora, instrumentālā ansambļa un solistu rīkotajā koncertā, kas notika 17. februārī Pļaviņu pilsētas kultūras namā.

Koncertu sākot, jauktais koris Tālvālda Mekša vadībā teicami izpildīja Ģiera «Uz komunistu vīrsotnēm», Makarova «Slavēti, Dzimentene», Tulikova «Ar partiju kopā arvien». Solo partijas dziedāja Arvids Kalniņš. Vēl dziedējam Čaikovska, Šumaņa, Vitola, Zariņa skaņdarbus.

Pēc kora koncerta sekoja solo dziesmas Ritas Jaktēnas un Arvida Kalniņa izpildījumā. Iepriecināja R. Jaktēnas spēcīgā balss, korektais dziedājums ar jau vērtīgu tehnisku slīpējumu, A. Kalniņa patīkamais balss tembrs.

Koncerta otrā daļa iesākās ar nesen noorganizētā instrumentālā ansambļa priekšnesumiem Tālvālda Mekša vadībā, ko pļaviņieši dziedēja pirmo reizi. Jāsaka, ka šis sniegums klausītājiem patika visvairāk. Sevišķus aplausus izpelnījās atskaņotais «Krievu tautas dziesmu popurijs». Ansambļa vēl izpildīja «Uvertīru» un «Intermeccu» no Maskanji operas «Zemnieka gods».

Koncerta nobeidzuma atkal dziedāja koris — galvenokārt dažādu tautu dziesmas. Klausītāji silti uzņēma somu tautas dziesmu «Zilacite» un gruzīnu «Dārzā». Kora labākais sniegums bija nemirstīgā Mocarta «Sūļa dziesma».

Labi sagatavotais koncerts bija arī koncertmeistares Ritas Lēpes nopelns, kura ļoti iejūtīgi un tehniski veikli izpildīja visus klavieru pavadījumus.

A. Lapa

Laikrakstu un žurnālu lasītāji!

Tuvojas 2. ceturksnis. Vai esat atjaunojuši abonementu arī nākošajam ceturksnim?

Lai izvairītos no pārtraukumiem avīžu un žurnālu piegādē, atgādinām, ka šajās dienās jānokārto parakstīšanās maksa nākošajam gada ceturksnim.

Abonementus republikāniskajiem izdevumiem pieņem līdz 18. martam, starprajonu avīzei — līdz 27. martam.

Parakstīšanos pieņem visās sakaru nodaļās, darba vietu sabiedriskie preses izplatītāji.

Preses Apvienība

Sadzīves kultūras iemaņu ieaudzināšana bērnos

Savā rakstā es gribu pieskarties jautājumam par sadzīves un kultūras iemaņu ieviešanu bērnu audzināšanā. Jau pirmsskolas vecumā bērns jāiemācā piecelties un atdot savu vietu pieaugušiem, veciem, slimiem cilvēkiem kā mājās, tā autobusā, vilcienā un citās sabiedriskās vietās. Bet te arī vecākiem ir jābūt piemērs, vajadzības gadījumā atdodot savu vietu veciem, nevarīgiem, slimiem. Ja zēns redzēs, ka viņa tēvs pieceļas un atdod savu vietu sievietei, arī viņš labprāt piedāvās savu vietu meitenei.

Bieži autobusus var redzēt, ka dažas neapzinīgas mātes ļauj bērniem tupēt uz sola, pat stāvēt uz tā, lai skatītos pa logu. Dažas mātes pārāk ilgi uzskata savus bērnus par maziem un bieži var novērot autobusus vai vilcienos, ka tās lūdz pieaugušos atbrīvot vietu viņu bērniem. Ja māte pati vēl neprot izšķirt, kad viņas bērns jau ir pietiekami liels, lai kādu laiku pastāvētu kājās, tad jāaizraida citiem pasāžieriem.

Citi vecāki atkal par daudz ātri uzskata, ka viņu bērns ir jau pieaudzis un viņam atļauts viss. Tā, piemēram, pilsētas kinoteātri skatītāji reiz vēroja šādu ainu. Atnāk māte uz kino, lai noskatītos filmu pieaugušo seansa laikā. Filmu bērniem līdz 16 gadiem skatīties aizliegts. Mātei līdzī meitenei apmēram 10—12 gadu veca. Bieži kontroliere meiteni zālē nēlāz. Ari citi skatītāji aizraida, ka meitene nedrīkst šo filmu skatīties. Māte rupji nolamā bēlšu kontrolieri un aiz rokas savu meiteni ierauj skatītāji zālē, piedraudēdama kontrolieri. Ko te var līdzēt audzināšana skolā, ja meitene zina, ka viņas māte un līdz ar to arī viņai atļauts tas, kas citiem liegts?

Bērns bieži vien, lai atvieglotu mātei mājas soli, sūta atnest no veikala produktus. Bet bieži var novērot, ka tie izturas veikalā nepareizi, neievēro rindu un mēģina aizkļūt pieaugušajiem priekšā. Vecākiem ir jābūt bērniem, ka tāda rīcība ir negodīga un ka pieaugušajiem cilvēkiem laika ir mazāk nekā bērniem. Vecākiem pašiem arī jābūt šīnā gadījumā labs piemērs.

Pie autobusu pieturām nereti redzam, ka, pienākot autobusam, bērni metas pirmie autobusu, neļaujot iekāpt vispirms pieaugušajiem vai zēni — meitenēm. Te pie reizes jābūt stipri grēko pieaugušiem un sevišķi vīriešiem. Gandrīz nekad neievērojam rindas kārtību, vīrieši ar elkoņiem nobīda sievietes. Dabīgi, ka bērni neko audzinošu šīnā gadījumā nevar mācīties. Tāpēc pieaugušajiem vienmēr un visur jākontrolē sava rīcība.

Bērns bieži vien, lai atvieglotu mātei mājas soli, sūta atnest no veikala produktus. Bet bieži var novērot, ka tie izturas veikalā nepareizi, neievēro rindu un mēģina aizkļūt pieaugušajiem priekšā. Vecākiem ir jābūt bērniem, ka tāda rīcība ir negodīga un ka pieaugušajiem cilvēkiem laika ir mazāk nekā bērniem. Vecākiem pašiem arī jābūt šīnā gadījumā labs piemērs.

Pie autobusu pieturām nereti redzam, ka, pienākot autobusam, bērni metas pirmie autobusu, neļaujot iekāpt vispirms pieaugušajiem vai zēni — meitenēm. Te pie reizes jābūt stipri grēko pieaugušiem un sevišķi vīriešiem. Gandrīz nekad neievērojam rindas kārtību, vīrieši ar elkoņiem nobīda sievietes. Dabīgi, ka bērni neko audzinošu šīnā gadījumā nevar mācīties. Tāpēc pieaugušajiem vienmēr un visur jākontrolē sava rīcība.

Laikā pabeigt individuālās jaunceltnes

Nesen valsts komisija pārbaudīja individuālās celtniecības gaitu Neretas ciematā. 11 ēkas jeb 495 kv m apdzīvojamās platības atzina par derīgām. To skaitā individuālo būvētāju J. Krama, M. Kovaļevska, J. Braļa, F. Kiša, V. Ivanova un citu pilsoņu mājas. Tomēr vairāki personisko māju cēlāji noteiktajos termiņos necenšas objektus nodot ekspluatācijai. Piemēram, J.

Mulaks būvējas jau kopš 1954. gada, tāpat A. Biķernieks un vēl daži neievēro būves pabeigšanas termiņus. Vai viņi nezina, ka individuālo būvētāju pienākumos ietilpst 3 gadu laikā pabeigt celtniecību un ēku nodot ekspluatācijai? Protams, zina!

Valsts komisija, pieņemot ekspluatāciju ēkas, prasa, lai tās atbilstu plānotajam projektam. Protams, jāievēro visi ugunsdrošības noteikumi apkurināšanas sistēmas, dūmvadu un elektriskās instalācijas ierīkošanā. Tāpat pie mājām jābūt atkritumu bedrēm vai kastēm, akas jāierīko ne tuvāk par 15 m no dzīvojamām un saimniecības ēkām.

Bez tam pie katras jaunceltnes — vai tā ir individuālā vai sabiedriskā, — jāierīko apstādījumi.

P. Karabčevskis,
Neretas strādnieku ciemata namu pārvaldnieks

LABOJUMS

3. marta numurā Kirsana Degtjaro-va nekrologā priekšpēdējā rindkopā ieviesusies kļūda. Kirsans Degtjarovs sava mūža pēdējā laikā strādāja nevis Jēkabpils MRS, kā teikts nekrologā, bet gan Jēkabpils MMS (tagad «Lauktēhnika»).

Bērnos jau agri jāieaudzina apziņa, ka staigāt neapķopotam un netīram nav pieklājīgi ne mājās, ne ārpus mājās. Tas vislabāk panākams tad, ja bērni redzēs, ka viņu vecāki un citi ģimenes locekļi nekad nestāigā netīrās drēbēs, apavos. Te jo sevišķi jāuzmanās mātei, jo sievietes — mātes piemērs bērnam paliek atmiņā visspilgtāk. Ja viņa māte ir nevižīga, nekārtīga, bērns sāks no tās kaunēties.

Komunistiskā sabiedrībā cilvēkam darbs būs pirmā dzīves vajadzība, katra svēts pienākums. Partijas Programma izvirzīts uzdevums attīstīt visos sabiedrības locekļos komunistisku attieksmi pret darbu. Tāpēc arī vecākiem ir ļoti nopietni jāaudzina bērni darbā. Tas jābūt agrā bērnībā. Bērns pamazām jāpieradina, lai viņš pats rūpētos par sevi, izkoptu savu uzmanību, pasargātu sevi no nelaimīgajiem gadījumiem, cik tas ir viņa spēkos. To panāks, ja vecāki savā klātbūtnē ļaus bērnam darboties ar adatu, nazi un izdarīt citus darbus, kas prasa uzmanību, veiklību, gribu. Ja mazajam sākumā darbs neveicas, vecākiem nevajag viņu zobot vai dusmoties, jo tas var radīt spītību, mazvērtības sajūtu un šādas īpašības var saglabāties dažreiz pat visu mūžu. Labāk paskaidrot, kāpēc notikusi kļūda, taktiski aizrādīt. Ja pieaugušie neievēro bērnu centību, viņiem zūd patika strādāt, tie necenšas darbu padarīt labi.

Jāseko, lai iesāktu darbu bērni paveiktu līdz galam, pretējā gadījumā attīstīsies negatīvas rakstura īpašības, un bērns nekad savu iesāktu darbu negribēs veikt līdz galam.

Ģimenē vienmēr jāsadala pienākumi visiem. Visu, kas ir bērna spēkos, jāļauj viņam izdarīt pašam. It sevišķi vecākiem jāveicina pašapkalpošanās, kam liela uzmanība tagad tiek pievērsta arī skolā. Ja bērns radināts mājās sevi apkalpot, viņam nesagādās grūtības to veikt arī skolā.

Bērni, kurus vecāki audzinājuši darbam, un kas pieraduši atbildēt par sevi, viegli audzināmi skolā un, izaugot lieliem, viņiem būs viegli darbā un dzīvē, jo tie sapratīs, ka cilvēks bez darba nevar dzīvot, ka tas ir katra cilvēka goda lieta un svēts pienākums.

E. Valaine,
Krustpils astoņgadīgās skolas skolotāja

Veiksmīgas vilku medības

Daudzevas mežniecības mežu izstrādāšanas iecirkņa vīri 22. februārī ap pusdienas laiku meža 66. kvartālā ielenca vilku grupu. Daudzdesiem nāca palīgā arī steidzīgi izsauktie Jaunjelgavas MRS centra mednieki. Tā vilku iznīcinātāju grupa palielinājās līdz 17 medniekiem, kuri nekavējoties uzsāka uzbrukumu. Rezultāti, protams, neizpalika.

Pievakarē no Jaunjelgavas MRS mehāniskās darbnīcas atslēdznieka Silberga šāviena krita vilku tēviņš, drīz pēc tam Lāču mežniecības mežu izstrādāšanas iecirkņa meža meistars tehniķis Uķis nošāva vilku mātī. Trešajam vilkam ievainotām izdevās aiziet no ielenkuma.

Panākumu iepriecināti, Jaunjelgavas mežrūpniecības saimniecības un mežniecību mežu izstrādāšanas iecirkņu mednieki apņēma nežēlot laiku un pūles plēsīgo zvēru iznīcināšanai.

H. Aulaciems,
Jaunjelgavas mežrūpniecības saimniecības inženieris

Cena rūgst kā pirādziņu mikla

Pagājušā gada rudenī Pļaviņu stacijā sāka pārdot pirādziņus ar ievērojama pildījumu par 5 kapgabali. Pirādziņus iecienīja gaļas pasāžieri, gan pļaviņieši.

Si gada janvārī šie paši pirādziņi vai «pončiki», kā nu kurais viņus sauc, maksāja 6 kapeikas gabalā, bet pašlaik cena jau sasniegusi 7 kapeikas. Tāds iespējams, ka cena rūgst uz augšu kopā ar pirādziņu miklu.

Kāds šim «uzcenojumam» pamats? Tiešām nezinu, jo pildījums nav labāks kā toreiz par 5 kapeikām, vienīgi varbūt nosaukums cits. Būtu ļoti interesanti zināt, ko par šo pieaugošo uzcenojumu varētu paskaidrot pirādziņu cepēji?

P. Liepiņš

Tautas universitātes LITERĀTĀRAS un MĀKSLAS FAKULTĀTES kārtējā nodarbība notiks piektdien, 9. martā, pulksten 19 Jēkabpils rajona kultūras namā.

Izsaku sirsnīgu pateicību Jēkabpils rajona remontu un celtniecības iecirkņa aroorganizācijai, administrācijai, kolektīvam un visiem tiem, kas piedalījās mana vīra

FOKA DRUGOVEIKO

izvadišanā pēdējā gaitā.

Sieva

Redaktors E. KOCENS

Lauktēhnika Jēkabpils rajona nodaļas administrācija, partijas pirmorganizācija, aroorganizācija, strādnieku un inženiertehnisko darbinieku kolektīvi, sērojot sakarā ar savu kādreizējā darbinieka, pensionāra PSKP biedra

KIRSANA DEGTJAROVA nāvi, izsaka izjustu līdzjūtību viņa tuviniekiem.

Pļaviņu ķīmiskās mežsaimniecības kolektīvs dziļās sēras paziņo, ka šī gada 4. martā pēkšņā nāvē miris bijušais galvenais grāmatvedis pensionārs

KĀRLIS OZOLIŅŠ un izsaka dziļu līdzjūtību ne tikai ģimenei.

Izvadišana 10. martā pulksten 15 uz Pļaviņu pilsētas kapiem.

Jānis Emmas d. Abols, dzim. 1906. gadā, dzīvo Vārnavas ciema «Kaktiņos», ierosinājis laulības šķiršanu pret Mirdzu Pētera m. Abolu, dzim. 1913. gadā, dzīvo Vārnavas ciema «Kaktiņos».

Lietu izskatīs Jēkabpils rajona tautas tiesa.

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tāruni: redaktoram — 2342, redaktora vietniekam — 2502, literāriem līdzstrādniekiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7, Krustpils rajona abonentiem — Krustpils 353. Redakcija: Jēkabpils, Brīvības ielā 212.

Газета «Брива Даугава» — орган Екабпилсского и Крустпилсского районных комитетов КП Латвии и районных Советов депутатов трудящихся, г. Екабпилс, Латвийская ССР.